

Marsz żałobny z osobnej całości symfonicznej poświęcony pamięci Augusta Bielowskiego
Funeral March of a separate full symphony in memory of August Bielowski

Druk wydał Karol Wild w Lwowie w roku 1876.

1876 był to rok śmierci Augusta (Augustyna) Bielowskiego (27 III 1806- 12 X 1876), polskiego historyka slawisty, poety i pisarza (m.in. pod ps. Jan Płaza), dyrektora Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie i redaktor „Biblioteki Ossolińskich”, wydawcy noworocznika „Ziewonia”, który w latach 1864-1876 był inicjatorem i wydawcą „Monumenta Poloniae”, publikacji źródłowej w której opublikowano kluczowe dla historii Polski dokumenty. W r. 1850 napisał „Wstęp krytyczny do dziejów Polski. August Bielowski był też slawistą, tłumaczem m.in. „Wyprawy Igora na Połowców”, oraz autorem „Poezji”, a wraz z Lucjanem Siemińskim współautorem „Dumki”. August Bielowski był powstańcem listopadowym, więzionym przez władze austriackie w latach 1834-36 za działalność niepodległościową, w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich pracował od r. 1845, w latach 1847-1857 prowadził kwerendy w archiwach europejskich, od r. 1869 był dyrektorem Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.¹³ Zatem, „Marsz żałobny...” został napisany i wydany po 12 października 1876, lecz zapewne jeszcze w roku 1876, gdyż towarzyszył pogrzebowi A. Bielowskiego.

Z podziękowaniem dla Biblioteki Narodowej w Warszawie za udostępnienie mi partytury.

Pomnik Bielowskiego

Innym stawiają z spiżu monumenta,
Także z marmuru - sypią mogiły,
Tys sobie pomnik postawił tej siły,
Co z sercem Polski na wieki zrosnięta!

Już przy gotowym dziś żałobni stoim:
Bo pomnik Polski - jest pomnikiem Twoim!
Nie zniszczą jego ni burze, ni ognie,
Ni wróg, ni piorunzłanie go, ni pognie,
Ni miecz, ni ziemi trzęsienie, ni działa,
On będzie zawsze - treścią jego: chwala!
Historja-olbrzym przy nim jest na straży
Czas - jak lew przyległ, tknąć go się nie waży,
Nad nim czuwają Orły i Pogonie

I idą w wieki -
W kres dziejów daleki:
"Monumenta Poloniae!"

W.T.

Monument of Bielowski

They erect monuments of bronze for others,
Also of marble - raise graves,
You monument erect oneself this power,
Which with heart of Poland fussed for ever!

For once near finished today mourning we stand:
Because the monument of Poland - is your monument!
Will not destroy it nor storms, nor fires,
Nor enemy, nor lightning will smash it, nor will bend,
Nor sword, nor earth quake, nor cannons,
It will be always - content it: glory!
History-giant by his is on guard
Time - as lion clung, to strike him will not dare,
Over him watch Eagles and Chases¹⁴

And they go in ages -
In far end of histories:
"Monumenta Poloniae!"¹⁵

W.T.

Translated by Marcin Tarnowski.

¹³ „Wielka Encyklopedia Powszechna PWN”, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, tom 1 (A-Ble), 1862, str. 786.

¹⁴ Orzeł Biały i Pogoń (lub Orły i Pogonie) - White Eagle and Chase (or Eagles and Chases) - coat of arms of Poland in times of union with Lithuania.

¹⁵ August Bielowski was editor and publisher of voluminous "Monumenta Poloniae!", which contain fundamental documents of Polish history.